

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KOZLÖNYE.

SZERKESZTŐSEG:

Grómon- és Zrinyi-utca sarkán, I. sz. emelet,
 holva minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.
 Kéziratok nem adának vissza.

Felbéli szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

KIADÓHIVATAL:

Oblát Károly könyvnyomdája Zomborban,
 holva az előfizetők és minden a lap anyagi részét illető közlemények intézendők
 és ezek díjai fizetendők. — Hirdetések előre fizetendők.

Előfizetési árak: Egész évre 8 ft — Félévre 4 ft — Negyedévre 2 ft.
 Néptanfóknak egész évre 6 ft — Félévre 3 ft — Negyedévre 1,50. — Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer:
Vasárnap és esütörtökön.

Rendkívüli megyei közgyűlés.

Tartatott 1890. évi január 28-án

Alig menthető közönnnyel viseltetnek a megyebizottsági tagok a közgyűlés iránt. Több fontos ügynek elintézése rendkívüli közgyűlés egybehívását tette szükségessé, melyre azonban oly kevesen jelentek meg, hogy a gyűlés alig volt határozatképes, úgy hogy a közgyűlés első, legfontosabb tárgya, a megyei árvászek előterjesztése, az árvapénzek elhelyezésére kijelölendő pénzüzetet iránt, — a márcziusi rendes közgyűlésre volt elhalasztandó.

A 28-iki rendkívüli közgyűlés üres teremben folyt le, a tisztviselőknél kivül alig volt ott egy két megyebizottsági tag. Ezen közöny világot tanujtva annak, hogy régi megyerendszer ideje lejárt, hogy az állami adminisztráció behozatala égető szükség. A megyebizottsági tagok, talán, tehetetlenségük tudatában, kerülik a közgyűlési termet és oly közönnnyel, sőt mondatni apathiával viseltetnek a megyei ügyek iránt, hogy maga a főispán is, e fölötti esodalkozásának adott kifejezést.

Egy örvedetes jelenséget kell konstatálnunk s ez az árvászek rekonstrukciója.

Mihályi János az árvászek derék elnöke, ki mióta az árvászek élen áll valóban díszesre büszkölve dolgozik annak égetővé vált újjászervezésén, lepezelen nyíltságai terjesztette elő az árvászek hiányát és restanciáit. Felterjesztésében rámutatott a hiányok okaira is, melyek az ügydarabok évről-évre való óriási növekedésében állnak az árvászek munkájára azonban nem emelkedett. 1880. évben az árvászekhez beérkezett ügydarabok száma 12000 volt. 1882-ben már 16000. 1885-ben 15000, 1886-ban 18000, 1887-ben 20000 1888-ban 22000, 1889-ben 25000.

A nagy számú restanciák feldolgozását rövid idő alatt csak úgy tartja lehetségesnek, ha legalább 2 évre két napidíjas ülnöki állás szerveztek.

Az állandó választmány is magáévá tette e javaslatot s így bizva az árvászek elnökének ismert erélyében és ügybuzgalmában, remélhetjük, hogy az árvászek körüli hiányok végre meg fognak szűnni.

A főispán pont 10 órakor nyitotta meg a közgyűlést, mely 2 óra alatt mind a 85 ügyet elintézte.

A közgyűlésről szóló részletes tudósítást az alábbiakban adjuk:

A megyei árvászek előterjesztése, az árvapénzek elhelyezésére kijelölendő pénzüzetet iránt. — Az alispán a tárgy fontosságánál fogva amellett van, hogy az a napirendről levetessék és a jövő rendes közgyűlésre halasztassék. Ennek folytán ez a napirendről levetetik.

Bélgymnáziumi intézmény a Topolán felállítani kért második győzszerteret iránt. — Tudomásul vétetik.

Földművelésügyi miniszteri intézmény a szederfák esonkítása iránt kiadott rendelet végrehajtása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Szabolcs vármegye közönségének átirata, a törvényhatóságok legkiválóbb önkormányzati jogának a tisztviselő választási jognak fentartása és biztosítása tárgyában. — A közgyűlés tekintve, hogy legközelebb az erre vonatkozó törvényjavaslat ki fog hirdettetni, a szövegen levő kérdést egyelőre nem tárgyalja.

Szolnok vármegye közönségének átirata, a vármegyei nyugalmaplaknak illeték egyenértékű adó alól való mentesítése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Főispán ur ömélőségének átirata, mellyel a múlt évi november hó 14-én tartott számonkérőszék jogkönyvet hiteles másolatban megküldi. — Tudomásul vétetik.

Ugyanannak átirata Beke József nyugdíjaztatása folytán üresedésbe jött alszámvevői állásra Popovits Miklósra kinevezéséről. — Tudomásul vétetik.

A budapesti kereskedelmi és iparkamarának átirata az iparban és a mezőgazdaságban dolgozó tagok iránt. — Tudomásul vétetik.

A vármegyei közigazgatási bizottság átirata, több bizottsági tagnak az ülésekről igazolatlan elmaradása iránt. — Tudomásul vétetik.

Alispáni előterjesztés Uhlyarik Imre, az általános tisztújításkor megválasztott árvászeki ülnöknek, hivatalba lépte előtt beállított munkaképtelenségéről. — Minthogy nevezett hivatalba lépte előtt megőrült, s az országos tébolydaba fölküldetett, ezen állás megürültnek nyilvánítottat s a jövő rendes közgyűlésen fog betöltetni.

Alispáni előterjesztés Zenta rendezett tanácsa városban évközben üresedésbe jövő tiszti állások betöltésével való helyettesítése tárgyában. — Schlegetter Gyula tiszti főigazgató rendeltetik ki.

Alispáni előterjesztés a maratonai marharakodó állomáshoz kirendelt szakértő iránt. — Szegfű Ferenc zentai állatorvos rendeltetik ki.

Alispáni előterjesztés a kiépítés alá kerülő prigl.-sz.-iváni vasúti főjáró költségeire nevezett község által megszavazott hozzájárulási összeg jóváhagyása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Alispáni előterjesztés a zentai esztrái műutba beépített kőgöngölök átvételéről körül tapasztalt mulasztások megvizsgálásáról. — Kiadatik a főigazgató véleményezésre vétetik.

Schmász Endre alispán urnak jelentései az 1889-ik évi általános tisztújítás alkalmával kimaradt tisztviselők nyugdíjazásáról. — Tudomásul vétetik.

A megyei árvászek előterjesztése, munkaerő szaporítása iránt. — Két ideiglenes ülnöki állás szerveztek, és az erre vonatkozó határozat a bélgymnáziumhoz terjesztetik fel jóváhagyás végett.

Schmász Endre alispán ur elnökele alatt kiküldött bizottság jelentése, a régi levéltár rendezése és a selejtezés tárgyában. — Tudomásul vétetik.

A megyei közegészségügyi bizottság véleményes előterjesztése, a vállalkozásnál a karról karra való oltás beszüntetése és a tébennyir kötelező alkalmazása tárgyában. — Határozata vált.

Braun Soma zentai lakos fellebbezése, az ottani árvászeknél ideiglenesen megürült ülnöki állásnak Deák Lukács személyében helyettesítés útján történt betöltése ellen. — Elutasítottatik.

Zsarkó Antal zentai lakos fellebbezése, a gymbasiumi bizottság kiegészítése iránt megtartott választások ellen. — A választások semmisenek deklaráltak és új választás tűztek ki.

Kozics István és társai zentai lakosok fellebbezése, Guelmínó Alajosnak múlt évi december hó 11-én házipénztárnokká lett megválasztása ellen. A fellebbezés, mint elkésett visszautasítottatik.

Bugyicska Demeter és társai zentai lakosok fellebbezése, Horváth Gyulának ugyanakkor II-od számvevővé történt megválasztása ellen. — A választás megsemmisítettetik és új választás tűztek ki.

Belyanszki Miklós és társai goszpódnicei lakosok folyamodványa, az ottani községigazgatói választás megsemmisítése iránt. — Elutasítottatik.

Bányász Mihály kiscsáki lakos fellebbezése, a petrovázi segédigazgatói választás ellen. — A választás megsemmisítettetik és új választás rendeltek.

Zenta város képviselőtestületének határozata, egy negyedik szülészeti állás rendszeresítése iránt. — Jóváhagyatik.

Schmász Endre alispán ur elnökele alatt kiküldött bizottság jelentése, Zenta város 1890-ik évi költségvetéséről tárgyában. — Jóváhagyatik. A 2000 frt hiány köződ útján fedezendő.

Karavukova községének a házasságok és telkesek között folyt perből származott perköltéseknek a legelő jövedelméből leendő fedezése tárgyában hozott határozata és Bauman János és társai ez elleni fellebbezése. — A község határozata jóváhagyatik.

Molnár Károly főszolgabíró jelentése a petrováci kántor-tanító javadalmazását rendező Veprovác községi határozat tárgyában. — 340 frt évdíj helyben hagyatik.

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Kiáltvány.

— Egy házassalándó ifjúhoz. —

Hejh, jól megírta Tompa egykor,
 Jóság az tapasztalom:
 „Ne házassodjatok, barátim,
 A lány szeretőnek való!”
 Eh, mit? Poéta! ... Lakzit esaptunk...
 Én már igen. — te nem tudod;
 A szerető érzésvilága:
 Kelet. — az asszonyó: nyugot.

Magasba' rezdült rég a ská'a.
 S lejtett esőpöggve, edesen,
 Le-le, — az erzés fenekére:
 „Babám, gilim, szerelmesem..."
 Ma már alulról indul a hang —
 Mit pártos szenvedély szítál. —
 S száll, száll föl, egyre mérgesebben:
 „Te esunya, szörny, te kannibál!”...

Nyiló karok eseles tilalma.
 A mely jogot — tagadva — ad;
 Tolvaj-világa vágyas szemnek...
 Pá! Nektek már jó éjszakát!
 Most holmi bölcs mosolygás járja,
 Holmi hivatalos puszik,
 Bókók — minőket adva, kapva —
 Az ember félig aluszik.

Bársony ajkát soká az élyek
 Forrásaul magasztalám;
 Mohón szürcsöltem kútféjét, ah!
 Ettől apadt ki is talán...

Az, az, még most is bársony ajka,
 Piros bársony hüvely, miben
 Habos pengőjű harci tört hord,
 Eles, hegyes nyelvet, — igen!

„Haza bölcsé”-nek tesz, ha szólok:
 „Kartausi”-nak: ha hallgatom.
 Ha indulok: „te Orbán lelke!” ...
 „Kuczkóhajnok”: ha maradok.
 Óhajtsam a sonkás-metéllet,
 Ó száraz burgonyát törtet...
 Nines hangulat, melyet figyelme —
 Jaj nékem. — sarkon nem követ.

Ringatva esipejét előttem,
 Megáll, mint egy — mint egy turul...
 Kivágja a dohányszitátam.
 Az ablakon, csak úgy gurul...
 „Most sikáltuk föl a szobákat,
 S te kémény! Most kerülsz elő?”
 Barátom! Népgyűlést, hadosztályt
 Megindít ez a hangerő!

„De már elég! Te kontyos eri-eri;
 Te zigattúy; hűgő esiga;
 Kávédaráló, szélkerepező!
 Ki itt az úr? Nem addig a!
 Hátrább előtem, hogyha mondom,
 Most már én üzenek hadat...
 Fát többé nem vágok s ezental
 Fejtsd a harisnyákat magad! ...”

„Asszony, én a vivást tanultam,
 Asszony, a porsóprút letted! ...
 Fátynót eme szilaj rohamra...
 Pajtás azt mondom én neked:

Mig szerető: tenyéren hordod,
 Szélid, hajlékony és hamis...
 Vedd el! Szerezz asszonyt belőle:
 Jajogja még a vállad is! **Kukli Sámson.**

En is mulattam Szent István napján!*)

Reggel éppen a török szultán háremének küszöbég jutottam álomban s a kulesyitukon át a leggyönyörűbb és leggombólyúbb főfőhér lábaeszkában gyönyörködtem, midőn egyszerre olyan dübörgés riasztott föl a prózai valóságra, mintha tizenhat sörös szerket hajtottak volna végig a fülem dobhártyáján.

Az ajtómon dorombózott valaki.
 — Ki az? — ordított feléje mint egy álomban megzavart afrikai oroszlán.

— En vagyok! — felel egy ismeretlen hang.
 — Ki az az én?
 — Hát a Pista!
 — Micsoda Pista?
 — Nohát a Korszó Pista, a te régi pajtásod.
 — Nem ismerem az urat.

Az idegen egy percze elhallgatott, én pedig ezen idő alatt azon gondolkodtam, hogy azt mondjam-e neki: „vigye el már az ördög innen!” vagy azt hogy: „uram! az ön becses személyének kedves jelenléte fölösleges lévén, méltóságosk tisztelt énjét odábbállítani!” — Hiába, az ember nem tudja kívül beszélni: egyik iránt gorbánálk kell lenni, a másik iránt pedig udvariasnak.

Egyszer csak megint beordított az idegen:
 — Hallod-e te Géza pajtás! Most jut eszembe, hogy engem nem is Korszó Pistának hívnak.

— Hát mi a szösznek?
 — Krammer Istvánnak.

Hm! Hogy őt nem annak hívják, a minek mondja. Ez nagyon gyanus. Fölültem az ágyamban, aztán szigorú hangon ordítottam vissza:

*) Mutatvány Gárdonyinak sajtó alatt levő kötetéből.

Tiszaföldvár községének a községi alkalmazottak fizetéséről szóló szabályrendelete. — Helybenhagyatik.

Hegyes községének 15,000 forint költségen felvétele tárgyában hozott határozata. — Elvben jóváhagyatik, csak olesőbb költségen felvételére utasítatik.

Jakob Páló és társai szeghegyi lakosok és Szent-Tamás községi birtokosok felelőse, Szent-Tamás községének a tulajdonosok visszafizetését megtagadó határozata ellen. — Elvetették.

Tatabánya községi szabályrendelete a községi személyzet létszámáról és azok teendőiről. — Helybenhagyatik.

Szent-Tamás községi szabályrendelete a községi alkalmazottak létszámáról. — Jóváhagyatik.

Szent-Tamás községi szabályrendelete a községi alkalmazottak fizetéséről. — Jóváhagyatik.

Keresztúr községi határozata a községi szülészeti fizetése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Merényi Árpád felelőse Szent-Tamás községének a községi nagyvédőgő bérlete tárgyában hozott határozata ellen. — A felelőse elutasított.

Asantavér községének a községi italmérségi fog használatára vétele iránti határozata. — Az iratok visszaadtak.

Temerin községének a jegyzői lak után járó legelőilletmény tárgyában hozott határozata. — Jóváhagyatik.

Deák Zsigmond főszolgabíró jelentése Kollár Pál és társainak Bajmok községi határozata elleni felelőse tárgyában. — A felelőse elutasított.

Apatin községi képviselőtestületének határozata a prigl.-sz.-i-ivan-apatini törvényhatósági utvonali kiépítésére megszavazott 5000 forint hozzájárulási összegnek jóváhagyása iránt. — Jóváhagyatik.

Tisza-Földvár községi képviselőtestületének határozata az ó-beési úthól kiágazó és a turiai határig vezető 10 öl széles útszakasznak kihasznála és ellen Horváth András, nagy Gruz Páló és társai ügyanottani lakosok részéről beadott felelősekre iránt. — Jóváhagyatik.

Bezdan községi képviselőtestületének határozata, a m. kir. kincstárnál megvett u. n. nagy szigetnek ármentesítése iránt. — Helyben hagyatik.

Czirfusz Ferenc kir. tanácsos átteszi özy. Kummer Jánosné tanitóné nyugdíjazására vonatkozó iratokat. — 54 forint 33 kban állapítatik meg.

Szatmári József petrovoszellői kántor felelőse a községi képviselőtestületének lakása kifestését megtagadó határozata ellen. — A felelőse elutasított.

Molnár Mihály és társai petrovoszellői lakosok felelőse a községi képviselőtestületének az első vonatagadása alkalmával történt kiadások tárgyában hozott határozata ellen. — A felelőse elutasított.

Novoszellői községi képviselőtestületének a tanítói fizetés felémelése tárgyában hozott határozata. — 350 forint állapították meg.

Ó-Besse községi képviselőtestületének az izraelita iskola felszerelése tárgyában hozott határozata. — 335 forint állapították meg.

Vilóva községi képviselőtestületének a jegyzői fizetés felémelését javaslatba hozott határozata. — A jóváhagyás megtagadtatik.

Almás községi képviselőtestületének az örvetári hiányok fedezése tárgyában felveendő 10,000 forintos költségen iránt hozott határozata. — Jóváhagyatik.

Ó-Kanizsa községi képviselőtestületének a sarkert vétel iránt hozott határozata. — Jóváhagyatik.

Kula községi képviselőtestületének vásár- és hetivásárjog megvétele iránt hozott határozata. — Jóváhagyatik.

Felső-Kövil képviselőtestületének a tanítói fizetés leszállítása iránt hozott határozata. — Feloldatik.

Tatabánya községi képviselőtestületének a közbiztonsági szolgálatnak felelős örökkel leendő ellátása iránt hozott határozata, s ez ellen Deák István és társai részéről benyújtott felelőse. — A közs. hat. jóváhagyatik.

Kolluth, Kornyaja, Piros és Csávolgy községnek az ottani felelős örökkel kötött szerződése. — Jóváhagyatnak.

— Hallja-e az ur? Én sem Kramer Istvánt, sem Kórsó Pistát nem ismerem, hát be sem eresztém az urat. Alszolgajaj! Ezzel újra lefeküdtem és a fülemre rántottam a takarómat. De az idegen nem tárogott.

— Te Géza! — kiáltott erősen. Ha be nem boesátasz, hát betöröm az ajtótad.

— Tyű teringettél! Tegnap én törtem be az ablakomat, tizenöt pengőt fizettem érte, hátha most ez az ajtó betéri, az lesz ám a drága multság! Fölugrottam hát az ágyról és kinyitottam az ajtó.

Egy vöröslajú porrohos alacsony ember ugrott a nyakam közé és miután három jó szálvomonos izni eszékelt nyomott a lépemre, megkapta a két vállamat és ránkidított.

— Hát, nem ismeri, te?!

— Bizony nem emlékszem, szóltam zavartan és a háta mögött álló asszonyra és a körülötte levő nagy rakás gyerekekre néztem.

— Ennye örögdagadt, hiszen együtt jártunk az elemibe.

— Az elemibe?

— Igen, igen, ezöltől harminez esztendővel. No csak nézz meg jobban! én vagyok az a városi Pista, a kinek a fejét egyszer betörted.

Rángtóm. Az előbb Kórsó Pista, aztán Kramer Pista, most meg Városi Pista, aztán meg, hogy én a fejét betörtém és hogy együtt jártunk az elemibe. — mindez olyan furcsa volt nekem!

Hiszen igaz, hogy én jártam valamikor elemi iskolába, meg az is igaz, hogy betörtém egyelőnyű jobaratomnak fejét, de erre az arezra ezekre a nevekre nem emlékeztem.

— Hát tessék boesátalni, — szóltam a váratlan vendég-sereglethez.

— Megállj, előbb bemutatam a feleségemet: Kilkikötty Julia, az apja szőlészrektor volt; ezek meg az én sarjadékai; mind fiú, barátom. Ez a Keresi, ez a Lajcsi, e meg a Palesi, Jancsi, Jenő, Benő, Nándor, Sándor, ez a legkisebb; Friezi.

— Szép gyerekek, szép nevek. — tessék boesátalni.

Bejött az egész állatsereglet. A három legkisebb fiút rántették az ágyamra, a többi bujdosít kezdett jatszani az úgyam

Zenta város képviselőtestületének határozata 72 forint 20 kr. közmunkaváltásdíj leírásának engedélyezése iránt. — A behajlatlanúság beizgatottatvan leiratik.

Topolya községi képviselőtestületének határozata 2169 forint 29 kr. közmunkaváltásdíj leírásának engedélyezése tárgyában. — Leiratik.

Kuczura községi képviselőtestületének határozata 512 forint 8 kr. összeg költségen leírásának engedélyezése iránt. — Leiratik.

Tárcsai Dezso közigazgatási gyakornok kérényve egy évi önkéntesi szolgálatra tartamára leendő szabadságoltatása iránt. — Tudomásul vétetik.

Mihálovits József volt újfuttaki jegyző özvegyének kérényve nyugdíj segélyben leendő részesítése iránt. — 300 forint nyugdíj állapították meg.

Czirák Kálmán mélykúti és Masly János bácsi lakos kérényve állatorvosi oklevélnek meghirdetése iránt. — Meghirdették.

Dr. Kovács Lajos orvostudori oklevélnek meghirdetése. Dr. Kertész Sándor orvostudori oklevélnek meghirdetése. Dr. Fener Lajó orvostudori oklevélnek meghirdetése, és Hengen Jánosné bába oklevélnek meghirdetése. — Meghirdették.

Bacsajfalu községi 1890. évi költségeloirányzatában fölmerült összeadési hibák kijáztatása. — Kijáztatott.

Bacsajfalu 1883. és 1884. Bacs-községének 1885. és 1886., Gajdobra 1886., Kiszacs 1886., Karavunkova 1885. és 1886., Járék 1887., Nemes-Mihály 1887., Kerynya 1888., Prigl.-Sz.-Iván 1888., Szeghegy 1888. és Új-Szövő 1888. évi közpénztári számadásai. Hód-ságh 1888., Kula 1888., Nemet-Palanka 1885. évi körházi alap számadása, Nemet-Palanka 1885. évi szegényalap, Petrovácz 1879. évi örök és előfogat, Szeghegy 1888. évi urbéri alap, Zenta 1885. évi városgazdái számadásai Begecs, Borsod, Krusevlya 1889. évi költségvetése, Szánta 1889. évi polköltés-gyevése, Apatin, Alsó-Kövil, Báthmonostor, Begecs, Bajmok, Bogyán, Bikity, Bresztovácz, Csataajja, Dantova, Feketehegy, Felső-Kövil, Filipova, Gajdobra, Glozán, Hegyes, Hód-ságh, Járék, Kiszacs, Kolluth, Kuczura, Matheovics, Mohol, Nádaly, Ó-Palanka, Ó-Verbász, Ó-Sztrécz Ó-Sztrápr, Paraga, Ripczyca, Szánta, Tídel, Új-Szivacz, Új-Szövő, Vilóva, Vajska, Zsábyla 1890. évi költségeloirányzatai. — Jóváhagyatnak.

Az írás végén a főispán Lederer Pál a közpömba áthelyezett gyakornokot tiszteletbeli aljegyzővé nevezi ki.

Cultus és cultura.

A katolika egyház volt az, mely Magyarországot a materializmus nyert földekből hazmagából európai állammá alakította át és a katolikus pap hozta a magyar népek nemcsak a vallást, hanem a kultúrát is. És pedig a kultúrát a szó legtagadható értelmében, t. i. nemcsak műveltséget és tudományt, hanem a civilizált társadalmi községi és állami alapelveit is. A katolikus pap évszázadokon át volt a tömegeknek legelőkelőbb vezetője a népet minden változandóságában, ő volt a kormányzó, a bíró, a miniszter, gyakran a házővő is. És midőn a nemzet magára öltöve a nyugat-európai státust, rendek szerint osztályozódott minden hatalom és minden befolyás, sőt minden bírtok azt az ellenállhatatlan hajlandóságot mutatja, hogy az arisztokratia tulajdonába menjen át — ekkor a katolika egyház volt az, mely a népek, a gyökerében élve és esziráva maradt demokratikának hatalmas bírtokállományokat tartott meg: a mi az egyháznak jutott, az a népek lett megtartva; mert a clerusban fenmaradt az egyenlőség elve és a paasztfu felkúzdötte magát a hierarchia legmagasabb fokaira; mert a katolika egyház óriási jövedelmei túlnyomó részükben rendszeres iskolákra, körházakra és a szegények ellátására fordították, tehát a népek, a köztérdeknek szolgáltak.

alatt. Az anyuk látom kiabált rájuk, de a fiúk föl se vették, olyan iszonyú bármot csaptak csaknem megsekkítésem.

— Olózzel pájtás! — ordított rám a család.

Riveittem magamat a székre, a mely alól irtozasos sikoltás hangzott; oda nyomatam egy gyereket.

Jezus Mária! A Jenőm! — visított az anyó s kilúnta a gyereket a széklábak közül, azután odavonaszolta a foyomhoz és megmoslatta a vöröl.

Szójelnyomatam a felet.

— Katonadolog. — ordította a barátom, és pedig nekítámaszkodtam a falnak és úgy olózködtem álva.

— Miért jöttetek föl? — kérdeztem a barátomat.

— Megnezűk a szent jobb-kezet, meg a népnepélyt. Téged kérünk föl vezetéknek.

No iszen ez szép multság lesz, gondoltam magamban és siettem visszaszerezni a ruháimat, a melyek az ágy alól kerültek elő. Mostán már nem tudtam, a Jenő gyerekek összevöröszté a vizemet.

— Gyereünk! — ordítottam miután felöltöztem és két gyereket kezéngyova elindultam előre. Barátom és a felesége szintén két-két gyereket vezettek, a többi három hol előtűnk, hol utánunk szalagált.

Miután az utcára értünk, a beszélgetésnek nem kellene olyan nagy hangon folyóni. Barátom elmondta az egész élete történetét, meg a feleségét, meg ennek apját. Nagyon érdekes volt, kivált ha egy fél estén pipázó mellett, minden más multság hiányában hallgatta volna az ember.

Eppen tíz óra volt, hogy a várba érkezünk. Roppant nagy néptömeg állt el az utat. A gyerekek szintelen elmaradoztak, vagy elkéveredtek, minél fogva a Pali barátom felesége érdekes hangját hallhattam. Szüntelen a gyerekek neveit kellett hangoztatnia.

Igy történt, hogy az évszázadok folyamán a magyar klerus a leggazdagabb, a legáltalmasabb s e mellett a leghazdaságosabb és legnépszerűbb lett a földön. Magyarország soha sem ismerte a kulturáborút, jól lehet szinten álltél mind ama nagy convulsiókat, melyeket a reformátói kora és a francia irtóradalom hozott az emberiségre. A magyar klerus erővesen védekezett minden megrövidítés ellen; az emberi természetben van, hogy nem adja oda ellenállás nélkül, a mi bírtokában van; de az állami érdekeknek, a népakaratoknak a legnagyobb áldozatokat hozta, mert a népben gyökereszik, úgy mint a mai katona az általános védkötelezettség folytán.

A katolikus klerus ma is, midőn a katolikus önkormányzat kérdése fordul hozzá, szokott méltóságával meg fogja hozni azt az áldozatot, melyet az évszázad szelleme a népjólet növelésben kíván tőle. Nálunk e miatt nem lesz kulturáború.

Csáky Albin gróf nyíltan és határozottan kijelenti, hogy éppen nem zárkózik el e kérdés sikeres megoldásának kezdeményezése előtt és kész értekezlet összehívni, hogy azonban az autonómia felépítésének minden erőszakos megrövidítés nélkül kell megjelenie és a fundamentummal, a közszéggel kell kezdődnie. Nem a klerus ellen, hanem annak segítségével, mely mint ez előtt, ma is a népben gyökereszik és telve van hazafiasággal és áldozatkészséggel, kívánja a kérdést megoldani.

Megyei s helyi hírek.

* **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Salánky József dr. szegvári ügyvédet a zombori törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

* **Városi közgyűlés.** Zombor sz. kir. város törvényhatósága bizottsága t. év 29-én rendes közgyűlést tartott. Az erről szoló részletes tudósítást helyszűke miatt, legközelebbi számbunkban fogjuk adni.

* **Hirdetmény.** szab. kir. város tanácsa részéről ezenel közhírre tétetik, hogy az 1888. évi utólagosan érvényesített tökématadói kivétési II-ik pótlajstrom az 1883. évi XLIV. t. évi 16. §-a értelmében folyó évi január 30-ától t. évi február hó 6-áig bezárólag a városi adóhivatal helyiségében a hivatalos órák alatt közszemlére fog kitétetni. Egyben figyelmeztetnek az adózók, hogy a kivetés elleni netáni felszólamlásukat és pedig: a) azon adózók, a kik ezen adónemmel már a mult évben megröva voltak a lajstrom kitételének napjától. — b) azon adózók pedig, kik ezen adónemmel első ízben rovatnak meg, adjúknak az adóküvyeskedésben történt előírást követő 15 nap alatt a városi tanácsoshoz címezve írásban beadják. Kelt Zomborban, 1890. évi január hó 22-én. Polgarmester helyett Vukicsévits Péter tanácsnok.

* **Áthelyezés.** A zombori pénzügyigazgatóság Schwarcz Kálmán zombori és Takács István palánki adóhivatalnokokat kölcsönösen áthelyezte.

* **Hirdetmény.** Az 1890. évi városi főszorozásra felhívott hadkötelek összeírásai lajstrom a védeőről-szóló 1889. évi VI. törvényeköl végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 30. §-a értelmében adóírtó városi tanácsnok hivatalos helyiségében t. évi január hó 26-ól kezdve nyolcz napon át közszemlére ki lesznek tette, hol is a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Zomborban, 1890. évi január hó 24-én. Maximovits Szilárd tanácsnok, katonaiügyi előadó.

* **Tisztújítás.** A helybeli „Magyar Olvasókör“ t. év 26-án tartotta tisztújító közgyűlést. A megválasztottak a következők: Elnök: Sándor Béla főispán; igazgató: Tarczay Mór; jegyző: Városi Tióador; ügyész: Kozma László; pénztáros: Tápay István. A választmány tagjai lettek: Fejér Gyula, dr. Spitzer Mór, Gottlieb Márton, Szemző Gyula, dr. Sztójkócs Péter, Kozékar Zsig, Széchenyi József, dr. Csíhás Benő.

* **A „Falcione-féle stipendium ügye.** Annak idején megirtuk, hogy a városi közgyűlést a Falcione-féle stipendiumot a szabályzat ellenére Falcione Árpád kereskedelmi iskolai tanulók megszavazta. daczára annak, hogy rossz előmenetele folytán arra már kétszer érdemtelennel bizonyult. A közoktatásügyi miniszter a városi közgyűlés eme határozatát megdöntötte és újabb megfelelőbb kijelölést kíván. — Ennek következtében e város törvényhatósági bizottsága tegnap tartott közgyűlésen a róm. kath. iskolások egyhangú ajánlataára Grätz Ferencz II éves jóhallgatónak adományozta a stipendiumot.

* **Meghívó.** A Bacs-Bodroghvármegyei Gazdasági Egyesület ig. választmánya t. évi február hó 1-én d. u. 3 és fél órákor az alispán hivatalos termében ülést tart, melyre az ig. választmány tagjai tisztelettel meghívom. Kelt Zomborban, 1890. évi január hó 26-án. Schmausz Endre, elnök. — T á r g y a k : Jelentés a mezőrendőri törvényjavaslatt tárgyában tartott értekezletéről. — Titkár jelentése a hatvani czukorgyárban tett tanulmányairól. — A czukorgyár ügye. — A közgyűlés tárgyai és idejének megállapítása. — Folyó ügyek.

* **Híres földünk** Than Mór a Lágyti Antal halálával megörült múzeum kaptarról kinevezte. Than Mór a régi festők gardájából való. A magyar történelem eseményeiből senki sem festett le annyit, mint ő. Termékeny művész. Csaknem negyven év óta folyvást találkoztunk községünk műveivel, s ezekben mindig egy magasabb művészi ezél állt előtte, mindig a festőművészet legnevezetesebb ágának, a történelmi festészetnek a polása. Festményeinek csak nevezetesebbjeit is nehéz volna felsorolni. A nemzeti múzeumban, a redoutban és templomokban láthatjuk azok egy részét. Az utóbbi években már kevesebbet festett, bizonyos

"Kedvelendős volt rajta erőt; azt hitte: hogy nem részesei elég figyelemmel a talán ez okozta, hogy a fővárosból is elköltözött. A művészek legutóbbi kiállításán ismét megjelent, a millennium jubileumára tervezett nagy színpaddal, mely a hofgölgelést és az ország történelmét egyes nevezetes eseményeit tünteti föl. Egy másik képen pedig színeket festett. Than az egyházi festészetben is a legjobbakként képe tartozik, s mint freskófestő szinten érdemes részt vett magának a redout és a muzeum leposáhozának díszítésében. Ez utóbbi Lotz Károlyval együtt festette. A redout esemény-terében ővé az egyik nagy falkép, Attila lakomája. Festett az „Ember-trágédiája”-ból is, s „Az Ur és Lucifer” ott van a muzeum képtárában. Ott van „Szent-Oziczello, a „Deli borb”, „A molási esata”, „Nyári Lőrincz elfogatása Szolnoknál”, „IV. László és habsburgi Rudolf a legyőzött. Otakar eskü király király holttestén”, egy jelenet Homérosz Illiászából stb. Históriai festményei után sok megleltet meztelen kőpárbajban, mint milapok is országoszelelterjedtek. Ilyen egy újonczosi jelenet; a molási esata; jelenet az ókori országgyűlésről; Imre király elfogja lazadó ocseset, Endre sít, Than 1828-ban született O-Besén, s bátyja Than Károlyval, a jeles komponistával. A festészetet a bécsi akadémián tanulta, hol akkor Raff volt az egyik nevezetes tanár, kinek festészei modort, főleg sáét színeit, sokan megmázták. Az ötvenes évek elején Than külföldön utazott, hosszabban időzött Párisban, legutóbb Olaszországban. A hatvanas években, mikor a fővárosi múzeum is elrendelt kezdett, a festészet is fejlődött, Budapestre telepedett le, hol nagy munkásságot fejtett ki. Mint a nemzeti muzeum képtárában őre jelentőséget állást tölt be, Ligeti példás rendbeli hagyta e képtár, melyet két ízben is egészen újra rendezett. Ez a muzeumi képtár soha se lehet rendben. Hiába vitte el onnan a régi hástényeket az országos képtárba, s lett belőle a modern festészet képtára, a muzeum helyiségei szűkek, s a képtárban minden leptonnyomon helyet kell csinálni. A mit csak egy újabb képpel gyarapítsák a muzeum. Az intézetben minden osztály szorong. Eljött az idő, mikor azokat szét kell osztani, s a képtár oról sok függ, hogy milyen sors vár a képtárra. Talán már a legközelebbi időben eldől a kérdés, hogy a képtárakat egyesítsék, külön emelendő épületben. Hogy három kis képtárunk van, ez elaprózása annak, a mivel bírnak. A képtári állás megújított hely a festészek közt is. A képtár fiatal tanulmányozóra, kik oda másolnak jírnak, szinten hatással lehet. Ligeti ezek közt ismert, világhírű Gézában a tehetséget és buzgóntatja. Than művelt, világhírű ember, s ilyenek is kell lenni egy oly közintézet önálló hatáskörű feladatjének, melyet sokan felelősen idegen látogatók, Kinevezését a művészi körök rokonszínű fogadták.

* **Tapintat.** Hajdú fogadott a vár, rendőrkapitány s röviden kioktatta, az oktatást így fejezve be: és koteles lesz a rábizott dolgokat kellő tapintattal végezni. Mire stelligiaa vágta magát e hajdu, mondván: arról semmi aggodalma se legyen a tekintetes urnak. A ki nem hajtja a szára, annak egy a file tövére tapintok, hogy mäsör meghallja meg annak a törvénynek szavát is, a kit még csak ez után csinálnak!

* **Ó-Besce közgyűlése.** Fetter János adomány jegyzőit iparskolai igazgatónak választotta meg. Ugyane közgyűlés bizottságot küldött ki kébelelöl, mely egy O-Besén felálltandó 4 osztály gimnasium ügyében tervet dolgozozon ki.

* **Kinevezés.** Popovits Simon titeli kir. járásbírósi aljegyző az újdéki kir. törvényszékhez jogyzónak lett kinevezve.

* **Csőnyitás.** Fischer Gusztáv adó bejegyzett fakereskedő ellen a szabadkai kir. törvényszék és a 20-án somm megnyitotta. Csődbiztosok: dr. Binyai Miksa törzsi bíró, tőmögondnokok! dr. Stein Adolf, helyettesül: dr. Geréb Mihály ügyvédek nevezettek ki. — A követelés bejelentése határidőül beazárol 1890. március 10-2-ik napja, a felszámolási tárgyalásra pedig 1890. március 10-12-ik napjának d. e. 8 óraja tűzött ki.

* **A „Zental Ellenőr”** írja, hogy vasutjunkat az állam legközelebb át fogja venni, mert igen jövedelmezőnek bizonyult. Ez esetben nagyobb átalakításokra van kitévés.

* **Eljegyzés.** Thursky Jenő szontai községi jegyző jegyet váltott Szuppek Bella kisasszonnyal Szuppek szontai főbírtokos művelt szép leányával!

* **Uj főügynökség.** Az Assecurazion Generali biztosítói társaság bacs-megyei főügynökségét, — melyet eddig a zombori kereskedelmi bank bírta, — Bárány Zsigá ur vette át.

† **Vették a következő gyászejelentést:** A zentali „Függetlenségi kör” fűjádalmmal tudatta helyettes elnökének s egyik legbuzgóbb tagjának Tesis Sándor, városi képviselő s megyelváztótsági tagnak t. é. január hó 25-ik napján hajnali 3 órakor a férfiak derekán 48 éves korában rövid szenvedés után varathal bekövetkezett gázolás elhunytát. A holdgöngy hült tetemét t. hó 26-ik napján d. u. 3 órakor fogzok gor. kel. szertartás szerint örök nyugalomra tetetni. Béke legyen porai felett! Zentán. 1890. évi január hó 25-én.

* **A kulai polgári övászórló t. hó 19-én tartotta meg tisztújító közgyűlést.** Megválasztották: Elnök, Mezei Zsigá kir. közigyző. Alélnök: Bessonyei Kálmán. Penztárnok: Mokry Dező. Jegyző. Dr. Kern Lajos.

* **Az ó-bescei gor. kel. hitközség választmányi alakulását tartván.** elnökvé egyhangulag dr. Vojnovits Aron a köziszeletben álló ügyvéd, választmányi tagokká: Radnovits Dóme, Horváczky József, Simonovits Pál, Zsigovik Pál, Milovanov Szimó, Dehlyácsi Lázár, Dr. Mihajlovics Riszto, Deszignarsky Stevan és Mladen és Hadnagyev Milos lettek megválasztva.

* **Az ó-bescei szerb négyelet t. hó 8-án tartá ez idei tánezművelését.** Mint minden évben, így ez idén is a négyelet bírja nemcsak jó kedv, feszletesség dolgában volt a legsikerültebb, hanem a látogatottság tekintetében is.

* **Eljegyzés.** Sator Ignác török-bescei lakos eljegyezte Wiener Lipót városi képviselő leányát, Etelka kisasszonyt.

* **Meghívó.** Az ószivaezi Freudenfeld Hermann-féle kővéházban t. é. február 1-én felolvasással egybekötött tánezművelést tartatik. Felolvas Brek Jakab tantó úr, „Die Entstehung des Christenthumes und der Untergang des jüdischen Reiches.” Kezdetn 7 órakor.

* **Meghívó.** A hodsági koresolyázó-egylet folyó évi február hó 5-én a polgári kaszinó-egylet helyiségében az építendő koresolya-esarnok javára zártkörű bált rendez. Beléptidj 1 fr. — Kezdetn 8 órakor.

* **Szerkesztőváltás.** A „Szabadkai Hírlap” eddigi szerkesztője Buchwald Lázár a szerkesztést visszalépett. A jövő számtól kezdve Balázs Imre nyug. főgymnaziumi tanár fogja a lapot szerkeszteni. A Szabadkai Hírlap ajánlja őt a közönség pártfogásába.

* **Az ó-bescei kaszinó** múlt vasárnap tartotta rendes évi közgyűlést, mely ezáltal tisztújító gyűlés is volt. A felolvasott je-

lentések a kaszinó helyzetét megjelölően kedvezően tünteték föl, van 100 tagja, néhány száz forint készpénz. Mostani helyiségéhez meg egy szabad fog kapui s az egész újhol be fog bővítőtati. Hogy ez minél gyorsabban megtörténhessek, a tagdíj egy évre 2 forint lett felelvele. A tisztújítás a következő eredményt folyt le: Elnök: Gombos Béla, alélnök: Dehlyácsi Lázár és Zsótér Andor, jegyző Závits István ügyész Boromiza Tivadár, pénztárnok Szonómár Elek, igazgató Hall Károly könyvtárnok Szűcs János. Választmányi tagok: Györgyevics Ivan, Dr. Mikó Ignác, Dr. Vlahovics Ivan, Saghly Ferenc, Szedressy Odón, Szokolovits, Tripolszky László, Vibiral József.

* **Influenza polka.** Geizer A. Móról jelent meg Zipsor és Köng budapesti ezezel e cím alatt egy dallamos, tánczra alkalmas lenyelvek, melyet a szabadkai színházi zenekar e napokban fig. bemutatni a szabadkaiaknak; sóvegyt maga a szerző önkéki.

* **Sátor Jenő** új szabadkai, több győri kir. ügyész influenzaból elhunyt. Halálának híre helybeli ismerősei s jó barátai közöttben mely részvelettel kellett.

* **Meghívó.** A bajai ír. négyelet 1890. évi február hó 4-én a „Barany” szálloda nagytermében tánezműveléssel egybekötött hangversenyt rendez.

* **Újdéklról** írják lapunknak: Az újdéki szerb lapok a szerb kongresszus ügyében már egyre mozognak. Legutóbb azon török fejtek, hogy miképen lehetne Baziban adminisztrátor elnöklet alatt melöböl egy oly érdekelzet megartani, mely hivatala volna a patriarkha választásra az irány megadói. Ily uton szeretnék Ibrahim becsi püspököt és jelenlegi adminisztrátort, ki a német szónak hódol és magyarul egy szót sem tud, patriarkhának becsesempeszni.

* **A Bácsi Tiszai Armenteshő Társulat** folyó évi február 5-ik napján Zentán a nagyvendéglő nagytermében délután 10 és fél órakor közgyűlést tart; Targyak: 1. Az első választmányi és közgyűlési jegyzőkönyv felolvasása. 2. Az ó-kamizasi védtetés kiépítésére vonatkozó magas miniszteri intézmény felolvasása és az annak alapján esztég szükségesnek mutatkozó intézkedés a teljes kiépítés tárgyában. 3. A társulat régióbeli kölcsönösnek, convertálás és a felvendő társulati kölcsönösszegenek végleges megállapítása tárgyában intézkedés. A fennem elcsorolt tárgyak előkészítése ugyanott délután 8 és fél órakor választmányi ülést tartatik, miről a tisztviselők és választmányi tag urak tudomás és alkalmazkodás végett értesítettek. Toth József s. k. társulati elnök.

* **Az orvosi kamarák.** A belügyminiszter — mint az Orvosi Hétlap írja — a központi választmányi javaslatát az orvosi kamarákról, véleményes jelentésével vegett le fogja küldeni az országos közegészségügyi tanácsos és talán a budapesti királyi orvosegyesülethez. Így tehát rendos utjára terelődik e sok port fölvetett kérdés. Az is valószínű, hogy a miniszter a vidéki orvosegyesületek és tiszti orvosi véleményét is meg fogja kérzeni, vajjon egyáltalában van-e szükség nálunk orvosi kamarákra, vagy nincs.

* **Javító intézet leányok részére.** A belügyminiszter értesítette hatóságunkat, hogy az igazságügyminiszter Pestmegyei Rákos-Palotán, egy, kizárólag leányok felolvasására szolgáló javító intézetet állított föl s az az intézet rendeltetésének tényleg már át is van adva. Ez új intézetnél ugyanazon alapszabályok vannak érvényben, a melyek a fiúk részére korábban fölállított két javítóintézetnél fonnallanak. A rákospalotai leányjavító intézete nem csak a bíróságok ítéletei, hanem bizonyos föltételek alatt a törvényhatóságok, sőt a magánosok kezdeményezése és kérelme alapján is történhetnek föltételek. A belügyminiszter utasította hatóságunkat, hogy a leányjavító intézet megnyitását hozza köztudomásra hasson oda, hogy ezen, hazánkban egészen új intézmény minél tagább körben ismertté váljék s irányában a közönség bizalma fölkeltessek.

* **Magyarország malmal.** A legutóbbi statisztikai összeállítás szerint van Magyarországon 17,287 malom, közte 910 gőzmalom, 12,250 vízumalom, 3197 szaraz malom és 650 szalmalom. E malmokban összesen 44,118 munkás dolgozik. A legnagyobb malmok szám szerint tizenegy. Budapestben vannak ezek közül 8 részvénytársaságok, 3 magánosok tulajdonra. Budapestben összesen 13 malom van 11,414 lőerővel, úgy, hogy átlag minden egyes malomra 818 lőerő jut. A magyarországi 910 gőzmalom közül 122 nagy üzemű, a melyek Ausztriába, Németországba, Angliába, Franciaországba, Svájcba, Szerbiába, Belgiumba, Olaszországba, Hollandiába, Romániába, Brazíliába, Torokországba, Bulgáriába és Egyiptomba szállítanak lisztet. A legnagyobb kivétel, az összes kivételnek több mint fele, Beesce, Csobországra, Mervarsországra, Sziléziába és Stríriába szállítatik. 1888-ban a kivitt magyar őrmennyiség 59,7 millió forint értékű képviselték, szemben 48 millió forinttal 1887-ben, 1888-iki kivétel a legnagyobb volt, a mióta a malomipar egyáltalán fennáll. Az 1889 rossz termés következtében messze mögötte marad az előző évinek.

* **Hol tanacosabb lopni?** Hogy a legújabb osztrák büntetőtörvényjavaslat mennyire az eltérően állapítja meg a lopás büntetését a magyar törvényhez képest, mutatja a következő összehasonlítás, melyet a Jogtudományi Közlönyből vesztünk át. Az osztrák javaslatban a lopás vétsége hat hónapig terjedhető fogházzal. Az osztrák javaslatban a lopás vétsége és büntette közt a határozatal ne 50 frt. mint a magyar törvényben, hanem 100 frt. Az 50–100 frtos egyszerű lopások tehát az osztrák javaslatban hat hónapig terjedhető fogházzal, a magyar törvényben öt évig terjedhető börtönnel büntetettnek. A minősített lopásoknál az osztrák javaslat nem ismer minimumot: a büntetés ugyanis öt évig terjedhető fogházzal vagy egy naptól öt évig terjedhető fogház. A magyar törvény szerint a legtöbb minősített lopási esetben a végső minimum hat havi börtön. Az osztrák javaslat csak az esetben állapítja meg a minimumot 3–6 havi fogházzal, ha bizonyos megjelölt minősítési esetek közül kettő találkozik össze és e mellett a lopott tárgy értéke meghaladja a 100 frtot, Betörés, bemászás és feltörés, továbbá éjjeli lopás esetében csak akkor alkalmazták a minősített lopás büntetését, ha a lopott dolog értéke a 25 frtot meghaladja. A 25 frtis terjedő értéknek egyáltalán nincs minősített betöréses, bemászásos, feltöréses és éjjeli lopás s ennek folytán ezeknél a büntetés 6 hónapig terjedhető fogház. A mely tartalmaz az osztrák javaslatban a maximum. A javaslat a régi osztrák tradícióknak megfelelőleg kimondja, hogy a lopás (s ezenkívül a sikasztás, esalás hitlen kezelés, más vagyónak megzongorítása és a nem föltörésű orgazdaság) nem büntethető, ha a tettes, mielőtt a bíróság, államügyészség vagy rendőrség előtt a büntetendő eseményben gyanusnak ismeretett fel, önkényteljesen kárterítést nyújtott vagy más valaki pótolta a kárt helyett. A magyar törvény új határozományt a vagyon ellen elkövetett büneselkményeknél nem ismer.

(J) **Zsótányovits** Thimár helybeli jönevű fényképező műtermét egészen fővárosi mintára alakította át s a töle kikértől fényképek szépsége és kidolgozása nézve vetekszik a fővárosi elsőrendű fényképezők műveivel. Műtermé este villányfényvel van kivilágítva. Felhívjuk a közönség b. figyelmét tulajdon levő hirdetésére.

(J) **Uj borkereskedés.** Búcher Mór, volt eszevendi borkereskedő, városban — Vujité-fele házban, — a szerb templom átellenében — telepedett le. — A legjobb borkok olcsó áron kaphatók.

(J) **Érdekes.** Legújabb és legelősebb béli vírágok, csipékek, szalagok, keztjük kaphatók Engelmél, csak az „Elefánt” szállóval szemben.

Színház.

Szombaton az „Üdvöske” adat u. Halmayné és Kiss éneke képezte az előadás fénypontját; mellettük Nagyradny emeljük ki, ki ma észrevehetőleg jól tud disponálni. Deak elhibázta a fejedelmi szerepet szertelen túlzásával, a második folyószámban Halmaynéval és Nagy Vilmmal egy trászásban kiválóan ízstelen palatálit csaptak. Szilágyi Dező jó volt.

Vasárnap a Kustár Géza helybeli műkedvelő közreműködésével a „Veresaháj” a daták Nem tudjuk, a műkedvelő úr „szíves” föllepte pusztá passióból nagy szerződésesi szándékkal történet; illetlenül Kustár Géza játékok által összehajthatjuk, hogy modulataiban és egész magartatásban megelö otthonosság, sőt a gyakorlati routine bizonyos fok mutatkozik, de viszont alaktátsáknak egyetlen részletét sem tudjuk, mely a közönségesen föllemelődő föllolvasnak nyomát látattatja, s a műkedvelő ambícióinak valamely becső jeléről tanuszkodni, Enekelni nem tud.

Enekkékel megint Halmayné és Kiss Pista arattak általános teistsz. no meg meg egy kardalósan egy mazatos eszedlényen szerepelnek, kinek egy dalát (a. Rozsokorban jöttem a világra. . .) a kedvelyes publikum nagy vígan káptalolta és megújratja, mire az jónk látta a közönséget szavánál fogni és belezekett a daká-pába. Deak Péterben vegre megint régi kedvence komikusunkra értünk ki, ki hamistalan, eredeti kedélyességgel soha sem téveszt hatást. Szekulics Ida, a ferjet kereső fiatal ügyeyselket helyenként nagyon szégyenlőséssé válik. Annál biztosabban megálta helyét Bodrosi Lina Boglár Zsófiának paraszt bakfis szerepében.

Hétén Breznay Anna jutalmjátékaul „Romeo és Julia” került szíre. Ez alkalommal kimondhatjuk, hogy ennek a társulatnak drámai erői gyönyök egy shakespearei darab előadására. Ily prózai, szakadozott, művésziellen juttákkal, mint a dráma ezáltal is a szereplők túlyomó része produkált, és a drámai tehetségek oly szégyenes elégtelenséggel, hogy még a színpadposztokan is hösszerep jut, — csak karriaktúrát csinálnak a klasszikus remekmüből, amelynek föltől anachronizmusát és szintizista, leparólt pathosá különben is a legművészebb, legondosabb előadást igénylik, hogy a modern izlésre szoktatott közönségben fölkeltessek azt a magasabb művelzetet, melyet csak shakespeare tragédiaik képesek nyújtani. A közönség, feloldulva nyilván a színlap sokat igértó biztatásán, „Shakespeare világhírű tragédiája”-t fogja láthatni, és részben talán a jutalmazandó művésznő iránti tekintetből, szépen megtöltötte a házat, csak a páholyközönség részvelete hagyott meg fenn kívüni valót.

A legkorrektebb alkotást minden kétség nélkül az este hőse, Breznay Anna nyújtotta, ki szerepének minden részletét észleltől gondóll tanulmányozta át, s helyes fölfogással játszotta. Szenevedylenek heve, mikor néha elemi erejevel kitört, annyira magával ragadta, hogy maga sem tudta mérsékelni; látszott rajta, hogy egész ambíciójával belelte magát szerepébe. Bagó már hudegben Romeo volt, s legérzelmesebb helyeken sem tudott igazán föllemeledni. Még Deákot és Szilágyit említhetjük elismerőleg, a többirol jobb ha nem szólnék.

Kedden az „Idégek nök” francia vígjáték adott. Várakozásunk föllömlése e darab sikerét. Az eleje nagyon lanyh, igazán németesen indul, s csak aztán válik pezsgőbbé, elevenebbé, amikor néhány valóban kaezagató jelenettel találkozunk. Első felvonása föltönnök emlékeztet a jeles francia vígjátékra: a „Válás után”-ra, amelynek szeretretremető anyósa itt esküem szől-szóra ismetli magát, és — „Francillon”-ra, amelynek meresz alpondolása van útveve, esak hogy azt a szerző valószínűtlenné és minden elfogadható psychologia nélküli dolgozta fel. Az előadásról szölv. Deakot kell megdicsermünk, ki a zenekari szerepében pompás alakot nyújtott, kiválsó még Breznay Anna és Bodrosi Línát említhetjük ki.

Országgyűlési napló.

— **jan. 24.** — A képviselőház ma még mindig a vallás- és közoktatási tereza általános vitáját folytatta és azt még most sem fejezte be.

Polonyi Géza, a ki első szónok volt, a kath. autonómia kérdésével foglalkozott, nyomós érvekkel mutatta ki, hogy a kath. autonómiát nem lehet alrólól kezdve fejleszteni fölfelé, mert az egyházmegyéi rendszerben a községi egyházi autonómia kivihetetlen.

Asbóth János tartalmas és formailag is választékos beszédet mondott s abban a görög nyelv fontartását hangsúlyozta.

Verecs József felekezeti kérdésekkel foglalkozott.

Pulszky Károly hosszabb beszédében kizárólag kulturális kérdésekkel foglalkozott és pedig alapon és igen érdekesen. Szakértőleg magyarázta a közpönművelési téren az érdem teendőt s kimutatta a jelenleg éreztölt hiányokat. Az államilag szubvenczióntál színházakra nevez Pulszky Károly azok közt foglalt állást, akik a színházakat továbbra is a belügyminiszter felügyelete slatt kívánják meghagyni.

A mai ülés leghatasosabb szónoka Herman Ottó volt s az ő mai beszéde ismet elemi erővel ragadta meg a képviselőházat s eszméit, melyeket kifejtett, gyűjtő hatást gyakoroltak, Herman Ottó mint a magyar nemzeti kultúrának fanatikusan apostola szónokolt ma is és fejtegetésül egy a miniszter politikájának bírálatát, mint mindazokat föltételek melyeket Herman Ottó a harmadik egyetemre, Budapest fővárosára, a közszelemre nézve mondott, kétségtelenül találtak és a szónoknak szamosan gratuláltak.

Végül Linder György hívta föl a miniszter figyelmét a központi közigazgatásban a fogalmazó gyakornok sanyaru helyzetére.

— **jan. 25.** — A képviselőház mai ülése egyike volt a legérdekesebbeknek. A vita, mely már egy hét óta folyik a kultuszminiszter budgetje fölött s melynek színvonala napról-napra emelkedett, ma érte el fénypontját.

Ugron Gábor rég várt beszédét a mai ülésen mondta el; s ha az már magában véve is növelte az ilés jelentőségét, annak érdekességét fokozta egy nem várt felszólalás, a kormánypárti padokrol a Schwarz Gyuláé, mely valóságos meglepetés volt a képviselőháznak.

Schwarz Gyula a görög nyelv kérdésével foglalkozott és a mit legkevésbé vártak volna tőle, a görög nyelv ellen beszélt. Ugron Gábor hatalmas beszédet mondott a katolikus autonómia érdekében. Megvilágította és nagy érdekl. adatokkal illesztette a legfelsőbb kegyuri jog történetét, annak viszonyát a papához és államhoz. Az érvek egész tömegével ramadta meg a miniszteri álláspontot, mely az autonómiát alulról fölfelé akarja építeni. Szónoki hévvel és érvel utalt arra, hogy a katolikus autonómia mily nagy szerepe van hivatta a magyar nemzeti kultúra kifejlésében. S végül mindegyre fokozódó hatással, mely a a beszéd folyamán többször nyilvánult eljenzésben és tapsban, rámutatott a magyar főpáispág függő helyzetére a kormánytól szemben; beszédet zajos eljenzések közt fejezte be.

— jan. 26. Mai ülés első szónoka Vadnagyi Kivolt ki figyelemmel hallgatott rövid beszédében a mellett állott föl, hogy a szubvenzionált színházak a közoktatási minisztérium hatáskörébe helyezzessék át. Azután Császár Zsigmond szólott föl és nem egyszer megkaczagatta a házat. Az utolsó szónok Hock János volt, a katolikus autonómiairól és a görög nyelv kérdéséről azzal a mélyreható kritikával nyilatkozott, mely minden felszólalást érdekessé teszi.

— jan. 27. — A képviselőház ma befejezte a kultusz-tárcza költségvetésének általános tárgyalását. Az utolsó szónokok Abrányi Emil és Györfi Gyula voltak.

Csikó Albin gróf nagy polemikus beszédet mondott. Ezúttal is azzal a határozottsággal és őszinteséggel nyilatkozott, mely felszólalásainak megadja az érdekességet és biztossá számukra a hatást. Minden egyes szónoknak választ és egyetlen kérdés elől sem tér ki. — A miniszter beszédére Polányi Géza és Ugron Gábor tettek néhány rövid megjegyzést, Komlóssy Ferenc pedig kijelentette, hogy határozati javaslatát visszavonja. Szaffary György előadói beszédében Apponyi Albert grófnak a nemzet leendő vezérének tett szemrehányást, hogy a közoktatásügyek iránt nem érdeklődik és nem is szólal föl. — E beszéd alkalmát adott a mérsékelt elleneknek, hogy vezértől zajosan megjelöljék. Az ülés elején Andrásfi Tyvadar gróftól 129 szavattal megválasztották alelnöké.

Több kiállításon kitüntetve.

MAYER és SCHUSTER
hangszerkészítők és gyári raktár ZOMBOR.
Rókusz-utca 33-ik szám. | Raktár: Zrínyi-utca 17. sz.

Van szerencsénk a t. zenészek s zenekedvelők figyelmébe ajánlani dús választékú raktárunkat mindenféle vonó-, ütő-, réz- és fa-fúvó-hangszerekben, katonai, színházi- s polgári zenekarok számára, valamint műkedvelők számára hangverseny-fuvoláinkat, tülköket és harmonikáinkat.

Számlánk azonosítván olasz s római húrokat, a legjobb mesterektől. — Számla raktárban tartjuk a legjobb, feltűnő kő mechanikai hangszereket mint: Ariston, Herophon, Euphonion, Symphonion és gyermek-hangszereket.

Minden északbarzói javítások olcsó árak mellett pontosan eszközöltetnek. —

— Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. —

NEUSTEIN-FELT'S STEINER'SCHES VERBESSERUNGSMITTEL
LABDACSCOK.

Ezen labdacscok minden tekintetben hasonló preparátumok előfelhasználók, mert mindennemű káros alkatrészek nélkül a legnagyobb eredményt használatuk használatukból, mert vértisztító hatásnak nincs gyógyszer, mely könnyebben s a mellett teljesen ártalmatlanul

hasrekedést,

a legtöbb betegség ezen bizonyos forrást eltávolítja. Cinkorozottságuk miatt meg kis gyermekek is szívesen veszik be. E labdacscoknál Pirha tanár, udvari tanácsos igen hízelgő bizonyítványt állított ki.

Egy doboz ára 15 labdacscsal, 15 kr., egy tekercs, ára 8 doboz, 120 labdacscsal, 1 ft.

Oly doboz, melyen a cég név: A. p. o. theke „zum heiligen Leopold“ nem áll, s mely hatálynal védjegyüket nem viseli, az utaztat, melynek megvételétől a közönség figyelem. etik.

Neustein-Felty Gyógyszer

Jól megfigyelendő a doboz, nehogy rozsa, hatástalan vagy éppen kártékony preparátumot kapjon az ember. Kizárólag K r z s é b e t l a b d a c s c o k k é r e n d ö k ; ezek használati utasítással s a feltalálással vannak ellátva.

Páraktár: Bécs. NEUSTEIN FR. gyógyszerész, „a szt. Lipóthoz“, a Planken és Spiegelgasse sarkán. — Kapható: Zomborban Saly Antalnál.

52. szám.
1890.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tekintetes zombori kir. járásbírósgy 9050 és 9908 p. 889 számú végzése által Csapó József bezdani lakos javára Schmidt János és neje Györi Anna bezdani lakos ellen 500 ft. és 76 ft. tőke, ennek esedéksége napjától számítandó 6% kamattal és eddig összesen 184 ft. 25 kr. perkötség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság feljárt és 471 ft. 50 kr-ra becsült bűtor úgy és ruhaneműek, szövetszék, hordók és lisztből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 11226/1889. sz. kiküldést rendelő végzés folyán a helyszínen vagyis Bezdában alpersek lakásán leendő eszközökre 1890-ik év február hó 12-ik napján délelőtt 9 órára határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a leg-többet ígérőnek beesáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1890. évi január hó 27. napján.
Cservenka Lajos,
kir. bírósági végrehajtó.

Az első magyar általános biztosító társaság kerületi képviselőségének helybeli irodájában **egy gyakorlott, szép írással bíró ifju mint**

gyakornok

azonnal felvétetik.

Közelebbi értesítést ad

Jakobtsits Mihály,
ker. képviselő.

Máriazelli gyomor cseppek,
legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Előreléphetlen hatáson az elgyógyulásnak, gyomor-gyengeség, hányás, lehelet, savanyú belégzés, szélrekedés, (Kolkika) gyomor-burát, gyomor-és, gyomor-hatók és szélrekedés, telítettség, elgyógyulás, árgárgás, andor és hányinger, széklet, megzavarodott, a felállást, az a gyomor-elronkástól származik, gyomor-gyengeség, könnyű széklet, székrekedés, az étel-ételt, a gyomor-kiütést, a bélreket, a gyogyít lép, vese, és a aranyeres-bentlaknak. Egy üveg ára, használati utasítással együtt 10 Kr., keszes üveg 10 Kr. Képző széklettel rendelés: Brady Károly, gyógyszerész Krenslér Mórós-orozák.

Díkt: A vándori Máriazelli gyomor cseppek sokféle képen alkalmazhatók, a hamistatnak, s ezért valódiak kizárólag azok azok, amelyeknek el, melyek üvege, egy vörö, a a fronti védjeggyel ellátott papírja van esoma-gyógy, a melyek mellékelt használati utasítással is le fel használhatók, ezek H. közzévonásukban nyomtatottak.

A Koményzás és székrekedés ellen, évek óta legjobb hatásúnak bizonyult labdacscok is, sokféle képen alkalmazhatók, tehát ezek valódiak kizárólag azok, amelyeknek el, melyek üvege, egy vörö, a a fronti védjeggyel ellátott papírja van esoma-gyógy, a melyek mellékelt használati utasítással is le fel használhatók, ezek H. közzévonásukban nyomtatottak.

A Máriazelli gyomor cseppek és Máriazelli labdacscok nem titkosztanak, a gyogyítható anyagoknál összetétel, minden használati utasítással ellátva.

A Máriazelli gyomor cseppek és Máriazelli labdacscok kaphatók

Zomborban Gálle Emil, Apollónban Th. Révay gyógyszerészeknél. —

50 krtól kezdve

varrógépek

javítását jótállás mellett; mindennemű új

varrógépek

és varrógépkészletek legolcsóbban kaphatók.

**Molitor A. gép- és épü-
letlakatos Zombor,**

Apátini-utca 6., saját házában. —

Rövid használat után már nélkülözhetetlen fogtiszító-szer.

KALODONT

Sarg F. A. Fia és Társa

és, kir. udvari szállítók

Bécsben.

1 darab ára 35 kr.

Kapható Zomborban: 35-52

Weidinger S. és Zs. kereskedésében és Gálle Emil gyógyszerésztárában.

A SOULACI-APÁTSÁG (Francia-Ország)
Dom MAGUELONNE, prior

Főtisztelő Benedek rendi atyái

FOGVIZÉ, FOGPORA és FOGPASTÁJA

2 ARANY ÉREM: Brüsszel 1839, London 1864

A legmagasabb kitüntetésök

Feltalálattól: 1373 ik éves BOURSAUD PETER prior által.

A Főtisztelő Benedekrendi atyák fogvizének használatát, naponta néhány cseppet vízbe véve, megakadályozza és gyógyítja a fogak odvaságát melyeknek felismerését az szeládságot köleszőm, a menyhenin a foglust csüsti s teljesen egészségesre változtatja.

Szállgatót tesztink tehát olvasóinknak, minden öket ezen régi és practicus készítményekre figyelmeztetjük, melyek a legjobb gyógyszer és a fogvizé ellen egyedül óvszeri készítmény.

A haz megjelöltől 1807 bin. **SEGUIN** 106 & 108, rue Croix-de-la-Grue
Vezérgyőnkön **BOURSAUD**

Kaphatók: az nagyvonalú elállítók, a gyógyszerészek és gyógyszerészekben.

Ujabb minőségű fényképek.

Van szerencsém ezennel közölnöm, hogy a főváros legjobb hírnévként örvendő műtermében a közelmúltban szerzett tapasztalat alapján, saját atybeli műtermemben a legjobb és legjobb kivitelű fényképező eszközök.

Legközelebbi vilámpázzszel villanyfény mellett fényképezédek és esténként szívesen látom a n. é. közönséget, hogy e legjobb találmányt és kivitelű fényképező légkömb segítségével bemutathassam.

Egy-ido óta műtermemben

ománcsozott fényképek

készülnek, a melyek ez idő szerint a legszebbek; ezúttal mindig csapan ilyeneké fogok szolgálni.

Mindenrendű fényképek különböző nagyságban teljes megelégedéssel ezennel sokkal jutányosabban készíték mint bárhol és szavatolok a hasonlatosság és szépségért.

Egyben arról is értesítem a n. é. közönséget, hogy egy előkelő műnemű festészi cég képeivel ellátott és ófal-festményekkel, jóval, jutányosabban — mint bárki is — készíték. Néhány nap múlva ilyen ófal-festményi készítmény fog tétetni.

Mely tisztelettel
Sztojánovits Thimár,
fényképész, Zomborban.

Pserhofer J.-féle gyógyszerár

Bécsben, Singerstrasse 15. sz. „Zum gold. Reichsapfel.“

Vértisztító labdacscok ezúttal egyetemes labdacscok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan igen sok oly betegség létezik, melyben e labdacscok oszdas hatáson felelősen behatolnyóttak.

Ritizelők az ezen labdacscok általában igen el vannak terjedve, számtalan orvos rendel azt; s alig akad család, melyben ezen kitűnő házi-szerből ne volna egy kis készlet. **1 doboz 15 labdacscsal 21 kr., 1 tekercs 6 dobozzal 1 ft 5 kr., bérmentes utaztatni melletti megküldésével 1 ft 10 kr. —** A pénz előleges beküldése mellett bérmentes megküldéssel együtt 1 tekercs labdacsc 1 ft 25 kr., 2 tekercs 2 ft 30 kr., 3 tekercs 3 ft 35 kr., 4 tekercs 4 ft 40 kr., 5 tekercs 5 ft 45 kr., 10 tekercs 9 ft 20 kr., 15 tekercs 13 ft 20 kr.

Kéretik határozottan PSERHOFER J.-féle vértisztító labdacscokat kérni

— arra ügyelni, hogy a dobozok tetőjén levő felírás minden dobozban a használati utasítással látható Pserhofer J. nevével és a legylen látva és pedig **veres** nyomásban.

Fagy balzsam. PSERHOFER J.-két 1 tegy 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.
Keskény üfő-nyedv. haszn. rakodók. gőrközöké 20 celen. 1 palaak 30 kr.
Amerikai köszvény kenőcs. 1 ft 20 kr.
Por labzáadás ellen. Egy doboz ára 50 kr., bérmentes megküldés mellett 75 kr.
Golyva-balzsam. 1 üvege 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.
Élet-esszencia (pragui cseppek). megküldéssel 65 kr., rósa emész-tés ellen. Egy üvege 22 kr.

Az itt felsorolt készítményeken kívül, valamennyi az ausztriai lapokban hirdettet bel- és külföldi gyógyászati különlegesség készítmény tartatik, s minden esetleg raktáron nem levő ezikk kívánatra pontosan a legjutányosabban beszerzeretik.

Postai küldemények az összeg beküldése, nagyobb megrendeléseknél utánvétel mellett a leggyor-sabban eszközöltetnek.

A pénz előleges beküldése mellett (tegezészerében postautalvány mellett) a viteldji sokkal kevesebbe kerül, mint az utánvétel mellett való küldésénél.

6-12